

VĚTRNÍK

pondělí

11.10.1993

deník divadelní přehlídky KRAKONOŠŮV DIVADELNÍ PODZIM

Není bílých míst!

Pomalů se vše začíná dostávat do správných kolejí a já mám čas a chuť na malé ohlédnutí zpět. Ač je to k nevíře, poprvé jsem se pracovně zapojila do přehlídkového dění právě před 20 lety. Byly to pro mě nejkrásnější chvíle, kdy se před rozdychtěným mládím otevíral nádherný svět divadla. Svět plný zajímavých a chytrých lidí, kteří vždy měli s sebou milý úsměv a něco moudra navíc, když odkládali do šatny kabáty a klobouky. Nezapomenutelný Jirka Beneš, stejně jako Miloš Honsa, doktor Kokta se svými flétnami a celá plejáda dalších, se kterými se setkávám dodnes. S povděkem vzpomínám a využívám této možnosti, abych v š e m poděkovala za v š e c h n o, čím mi pomohli a co mě naučili. Je jich příliš mnoho a zaplnili by nejednu stránku Větrníku, ale já věřím, že ti praví budou vědoci.

A víte, co mě hřeje nejvíce? Že není bílých míst v přehlídkovém dění, že jsou nové a nové tváře, stejně rozdychtěné a žádoucí. A to je paráda!!!

Svatka Hejralová

DNEŠNÍ PROGRAM

9:00 rozborový seminář	malý sál
11:20 schůze PV	kuřárna
13:20 klub režisérů SČDO	školní klubovna
13:00 KPR	klubovna Větrov
13:00 loučení DS Zákupy, DS Němčice	malý sál
13:30 vítání DS Krakonoš	MěÚ
14:00 vítání DS Krakonoš	před divadlem
15:00 volná tribuna	malý sál
19:30 představení J. Kopecký	
DS Krakonoš: O UMUCENÍ...	velký sál
22:00 zasedání poroty	kuřárna
22:00 rozbor představení KPR	půdička
22:20 společenský večer	
DS Krakonoš hudba LAMA	hasičárna
během podvečera příjezd DS Poběžovice	

Koukám, jak ten čas letí ...

... a už běží dvacátá čtvrtá Národní přehlídka a Karel Jiří Bartoníček se vrátil po 24 letech k divadlu ve hře "O umučení" v roli pontského Piláta.

S jakou láskou a hlubokou zodpovědností k této postavě přistupoval, vím jako sousedka a spolužačka. Jeho největší starostí bylo: "Abych to těm našim nezkazil". Text lidové hry v archaickém jazyce po tolika letech byl náročný. Zavazovala ho i stará rodinná herecká tradice, odvést svěřené bez kazu.

Vzpomínám i na další herce - jeho spolužáky - Václava Hladíka, který ve dnech přehlídky v hale divadla prodává s úsměvem suvenýry a tiskoviny. Dalším "hochem" je Jaroslav Hejral z divadelní rodiny Hejralů.

Když nám bylo patnáct let, hoši sami nastudovali hru, která v roce 1938 byla vysoce aktuální a vztahovala se dějem k napjaté politické situaci před "Mnichovem". Jako dnes nás všecky vidím na rampě při závěrečné písni a slyším slova dosud živá: "Stá-

le buď připraven národu sloužit, pro jeho svobodu všecko dát v plen. Třeba byl čas hezký, na hromy, na blesky, buď připraven!"

Klubko času odvíjelo svou nit, přešly roky dobré i zlé, Thalie ve Vysokém nikdy neusnula a to ti moji milí spolužáci se během té doby přehráli z milovníků i zralých mužů k letošní sedmdesátce.

Karlovi Bartoníčkoví přeji, aby jeho "návrat ztraceného syna" nekončil Pilátovým "Co je pravda?", ale aby si zahrál na Vysockých prknech ještě další role.

Dnes večer uvidíte, jak se se všemi ostatními aktéry zhostil Piláta pontského.

Jiřina Ďoubalíková

Neděle s pohádkou byla!

Už v prvním čísle Větrníku jsme vás seznámili s mezinárodním projektem Den čtení v evropských divadlech. Přihlásili jsme se k němu i my přečtením pohádky Annie M.G.Schmidtové "Podivná slečna Boková". Dušan Zakopal, který naše zapojení do akce spískal, nám tuto kouzelnou pohádku přečetl a taky dal vědět brněnskému Centru experimentálního divadla (které je garantem akce ve naší republice), že i my....

Je to dobře. Kdo z nás znal něco od Annie M.G.Schmidtové? Kdo věděl, že píše opravdu kouzelné pohádky? Teď už to víme. A pro mne to byl skutečně zážitek. Chystám se pátrat, co všechno si lze u nás od této paní přečíst. Těším se na to. Cítím se být obohacena. A vděčna tomu, kdo tuto mezinárodní akci vymyslel.

-ex-

(P.S. Svatka Hejralová prý bude hodná, aby nemusela být myší: pochopila, že je to těžký život!)

Zákupsko divadelní

od Jiřího Hlávky

Je neděle odpoledne - počasí je prima na štěstí se odložila letos ještě zima!

Všude v krámech zavřeno je nelze činit nákupy proto vpřed, v divadlo všichni shlédnou co dají Zákupy!

Teď je večer - a na sále spolu sejdeme se - vánoce jsou daleko - však řveme veselme se!

Děkujem za představení, věřte jsme moc rádi, že jste tady všichni s námi - že jsme kamarádi.

Pimel je u Lípy České a Zákupy taky - tož přijďte za rok zase jaképak s tím fraky.

Recenze I

Nováček letošní vysocké přehlídky, divadelní soubor HAVLÍČEK Zákupy, se představil s inscenací předlohy Ivana Vyskočila a Václava Havla Autostop. Tato víceméně textappealová předloha vznikla počátkem šedesátých let, vyrůstá z absurdního divadla padesátých let a je jím silně ovlivněna (Ionesco apod.) Tato vlna vzniká jako reakce na oficiální "vysoké" umění, vyrůstá z kořenů politických a společenských podmínek té doby a také při svém uvedení na jevišti sklídila v té době obrovský ohlas. Dnes je však struktura této hry překonaná a zdá se, že jako celek není schopna fun-

govat - a této skutečnosti nepomáhá ani snaha souboru o vnější aktualizace. Fungují jednotlivosti, jimž se divák může zasmát a pobavit se jimi.

Nejvíce se divák baví tam, kde nejde o realistický obraz ze života, který se předloze vzpírá (a s nímž přitom patrně zákupští mají nejvíce zkušenosti a dovednosti z předešlé práce), ale tam, kde se jim daří blížít se od realismu k demonstraci (už předloha nabízí brechtovské uvození postav při příchodu na scénu). Daří se tam, kde dochází k vytvoření modelové situace. Jako příklad jmenujme úvodní sekvenci matky s dcerou v závěrečné demonstraci, ono neustálé opakování stejných otázek a odpovědí, vedoucí k stupiditě a prázdnotě.

Evidentně nejvíce se blíží k odpovídajícímu hereckému stylu režisér, autor scény i výběru hudby, představitel ředitele školy Jiří Šimek. Méně už se mu daří ve vedení ostatních herců: zatímco Bohuslav Bartoš je evidentně zkušený herec a buduje postavu prostředky realistického herectví bez ohledu na styl celku, ostatní výkony působí, rovněž ve vztahu k celku, poněkud bezradně. Navíc předloha předpokládá, že všechno hrají a demonstrierají "autostopaři" a fakt,

že v této inscenaci najednou hrají jiní herci jde vlastně proti onomu potřebnému stylu demonstrace a směřuje k realistickému obrazu ze života. Přitom například výběr scénické hudby dokazuje, že si byl režisér patrně vědom potřeby povznést věc nad reál.

Zákupský soubor si volbou této předlohy rozhodně nevybral oříšek snadný k rozlousknutí. Přejme mu, aby i další eventuální oříšky louskal s chutí jako tento a aby se mu co nejvíce dařilo dostat se až k jejich jádru.

(Ze zasedání poroty zaznamenala Alena Exnarová)

Recenze II

Divadelní soubor MKS z Němčic nad Hanou se nám představil s inscenací nazvanou Čekání na Čechova, s podtitulem Scénické hrátky s texty, a donutil nás klást si řadu otázek.

Pod uvedeným titulem jsme měli možnost vidět v první části tři dílka sepsaná Neilem Simonem podle A.P. Čechova, v druhé pak Čechovovu aktovku Jubileum, to všechno propojené jakýmsi rámcem - hraním si, a čekáním, "protože spadly kulisy". Už samotné spojení Simona s klasickým Čechovem nastoluje úvahu, co k tomu inscenátoři vedlo. Přestože ve výrazových prostředcích obě části odlišili a dali nám tak vědět, že si jsou rozdílnosti vědomi, už nám dále nesdělili, proč toto spojení zvolili. Že by k zesměšnění toho, jakým způsobem se často Čechov hraje? Pak se jim zcela nepovedlo šaržemi až pitvořením v Jubileu nastolit nadhled - naopak, do parodovaného způsobu zabředli. Ale možná také, že to tak vůbec není, že prostě o těchto souvislostech nepřemýšleli. Že si prostě jenom chtěli zařadit, pobavit se, hrát si (jak také koneckonců uvádějí v programové brožuře). Můžeme mít dojem, že se nechali okouzlit a inspirovat poetikou Ořechovského divadla (připomeňme

si především rámeček Lucerny).

Nic proti tomu. Jenom by to "hraní si a hraní" mělo důsledně vycházet ze zvolené textové předlohy, mělo by sloužit její interpretaci, zaujetí stanoviska, sdělení vlastního názoru. Mělo by budovat dramatické situace a jim podřídít herní rámeček. Mělo by odbourat samočelné (byť i vtipné) špílce. Při své otevřenosti inspiraci a nápadům odevšad by se mělo naučit nejen přijímat, ale i třídit a vybírat. Tak, aby divákovi z toho všeho bylo jasné, proč hraje právě tuto předlohu, když koneckonců "zařadit si" lze na všem...

Elán divadelníků z Němcic a leckteré nápady v průběhu rámce inscenace dávají tušit pro budoucnost, že jde o lidi s invencí, o lidi schopné tvořit. Jen je třeba tuto invenci napřít správným směrem: tak, aby - poučena základy divadelního řemesla - mohla divákovi přinést nejen něco smíchů při jednotlivostech, ale také čitelné sdělení svého stanoviska a tím i plnohodnotný emotivní zážitek.

(Ze zasedání poroty zaznamenala Alena Exnarová)

Poprvé ze Zákup

Zákupský soubor jsem zastihl až po představení. Vysedali právě z autostopu, ještě byli zahřátí, a zde jsou slova Jiřího Šimka, který se v programu vyskytuje hned čtyřikrát, jako režisér, scénograf, výběrčí hudby

i herec. V souboru lze tedy zřejmě mnohé přičíst jeho hlavě.

"Máme dlouhou tradici a s dvěma nucenými přestávkami (válka a 70. léta) hrajeme letos právě 70 let. Věnujeme se v poslední době oblasti absurdního divadla, například Sci-fi od Goldflama, Hry ze smetiště od Huberta Krejčího, Přidalovu hru O pěnkavě a loutně, Gorinova Herostrata...

Hrajeme kdekoliv, kam nás pozvou. Domácí premiéry máme dobře navštíveny, na štacích, třeba ve Cvikově přijde 5 lidí, jinde více. Ale nás to neodrazuje. Naše nejúspěšnější hra byla začátkem 70. let. Lucerna, dvakrát vyprodaná doma, pak jsme se na deset let odmlčeli. Ale nejvíc jsme hráli, asi dvacetkrát, Gogolovu Ženitbu... Sem tam uděláme i nějakou pohádku pro děti.

Hrajeme pod Městským kulturním střediskem, jeho pracovnice je i naší členkou, já zase působím v městské radě, takže máme přes město dobré propojení a víc nepotřebujeme. Stali jsme se také pořadateli okresní přehlídky.

Teď chystáme úpravu O'Henryho povídky Pochtiví společníci od K.M. Walló a možná, že dokonce školního roku ještě nějakou pohádku uděláme."

Protože soubor byl poprvé ve Vysokém, dokonce ani jeho členové zatím vysocký divadelní podzim nenavštívili, zeptal jsem se na jejich dojmy z jejich soutěžní účasti. To už se k rozhovoru připojili i další. Tady jsou jejich poznatky.

"Báječný počasí s výhledem na hory. Báječněj pan hostes. Z okresních přehlídek jsme zvy-

klí na ženské pečovatelky a tady takové překvapení. Na zámku jsme ještě nikdy nebydleli (mínil se Větrov), mlsouny sice zklamala koprovka, ale to neva, stihli jsme toho dost, cukrárnu, hospodu, museum - za tu chvíli od rána... Do Vysokého rádi přijedeme znovu." zaznamenal - sg -

Po(doteky)

Dnes ráno zahájil výcvik režisérů v klubu režisérů SČDO. Ke společným cvičením se přihlásilo deset těchto. Že by konkurence KPR? Naopak v KPR dochází ke změně cvičení z Šamberka na Čechova. Místo Jedenáctého přikázání, k němuž nejsou vhodné texty, budou se kopři zabývat bankovním jubileem. Čechov to letos na vysokém nemá lehké.

Čekání na Čechova zcela Němčické Thálie nad Hanou

od Jiřího Hlávky

Němčice jsou tady znova!

A tentokrát na Čechova
ve Vysokém čekají.

Divadlo když zahraje -

Na sál přijdou unaveně.

Koukejte se - tady denně
scházejí se zcela rádi
divadelní kamarádi!

Přejem - teď po představení -
vy - příjemně unaveni
chceme - abyste bavili se!
Ať vám zcela září líce!

Krásný večer, krásná noc -
buďme rádi, že jsme tu!
Za rok - divadelní cvoci -
- sláva nazdar výletu!

Rok uteče jako voda
však se tu zas spatříme
protože ňák dohromady
všichni přece patříme.

Anketa Větrníku

1. Čím vás ochotnické divadlo přitahuje?

Je jedním z hlavních činitelů, podílejících se aktivně na vytváření místní kultury zvláště na venkově.

2. Co všechno jste "ochotni" obětovat ochotnickému divadlu?

Všechno, co dělám nepřetržitě více jak padesát let v oboru scénografie, administrativy, technického provozu, archivářství i vedení ochotnické kroniky.

3. Co a komu dnes říká ochotnické divadlo?

Těm, kteří roztrhali na jevišti alespoň jedny podrážky, je nenahraditelnou součástí sebe-realizace.

4. Co pro vás znamená Vysoké nad Jizerou.

Nejlepší místo rekreace, setkání s přáteli, sjednání pohostinských představení nejzajímavějších inscenací, umožňujících i dalším souborům Chrudimska jejich zhlédnutí a inspirativní podněty k vlastní činnosti.

odpovídal Aleš Němeček, Luže.

Zaznamenal -sg-

Němčice nad Hanou nejsou na Vysokém nováčky. Připomínáme si s nadšením jejich loňskou kreaci na Labutí jezero. Ale v roce 1991 u diváků zabodovali Perlami panny Serafínky (u poroty již méně) a předchůdci němčického souboru přispěli do vysockého programu již v roce 1972 Otčenáškovým Romeem, Julií a tmou. K reportážnímu mikrofonu jsem si pozval Naďu Tesaříkovou, která je jakousi dobrou duší souboru.

"Nemáme ani tak problémy s financemi, pod městským kulturním střediskem se nám daří docela dobře, horší je to s "personálním stavem" souboru. Pasivních členů máme dost, ale většina z nich podniká nebo jsou soukromí zemědělci. Ale posílila

nás mladá krev z Prostějova, studenti, zvláště Michal Čundrle a Hana Kotyzová.

Děláme i divadelní plesy s programem, spolupracujeme na pořádání krajové divadelní přehlídky, to je pěkná zabíračka a pro městské kulturní středisko připravujeme akce pro děti, ale děláme to pro zábavu, ne pro peníze.

Každý rok se snažíme udělat jedno představení a pak ho několikrát zahrát, vždycky šturmuje se do přehlídky. Letos (před týdnem) se nám podařilo zahrát i v kamenném divadle v Prostějově, krásný pocit, i diváků prý bylo na městské poměry hodně.

Teď nemáme "němčického" režiséra a proto jsme rádi, že k nám našli cestu prostějovští nadšenci, kteří mají elán dělat divadlo. Přestože mají v Prostějově svoje divadlo a ještě spoustu dalších zájmů, slíbili nám, že budou u nás pokračovat, po Vysokém se uvidí."

Tyto řádky čtete již po jejich vystoupení ve Vysokém a určitě jste si udělali představu

o ambicích souboru z Němčic. Přání "Zlomte vaz!" jim určitě patří.

S vousen nejen Krakonošovým

se budeme setkávat denně dopoledne při rozborových seminářích, neboť v úvodu včerejšího obdržel vous i jediný holobrádek v porotě profesor Císař, aby mohl celý týden tuto akci důstojně řídit. Tedy - důstojně v duchu festivalu humoru a srandy (stačí kouknout na repertoár, jen ta Vojnarka by nám to mohla poněkud pokazit)!

Zatím byla pověřena úvodním výkopem právnická osoba, firma "Úřad a archiv poroty" zastoupená ředitelem a zaměstnanci v je-

diné osobě Dušana Zakopala, která(ý), s odpichem od minulosti souboru z Horšovského Týna i autora Ayckbournu (jemuž nikdo nemohl ve výslovnosti přijít na jméno), zahájil(a) seriózním rozbořem inscenace a přidělil(a) dílčí úkoly ostatním spoluporotcům. Zatímco Císař se Schejbalem fungovali coby armádní záloha, a Vosecký scénograficky, Hraše se věnoval podrobně herecké práci a režijně-hereckému budování situací, neboť pro tento účel poskytl(a) inscenace souboru z Horšovského Týna (Ayckbourn: Můj dům, můj hrad) dostatek podnětů i příkladů. Trochu mi bylo líto, že právě při tomto semináři nejsou přítomni frekventanti kurzu praktické režie, kteří měli svůj vlastní úvodní zahajovací seminář. Protože právě tady se dalo hovořit o řadě základních stavebních kamenů a postupném budování situací při jevištní realizaci dramatického textu. Ale je mi jasné, že ne vždycky se dá zabít více much jednou ranou. I tak bylo plno, veselo a přitom pracovno. Kéž by nám to vydrželo!

-ex-

Konversačka versus situačka

Na hodnocení k Ayckbournovi komedie Můj dům, můj hrad se perlilo o závod. Skeč s Císařovými novými vousy vejde do Vysockých dějin. Kompletně vousatá porota

seděla pak před výjevem z vysokého loutkového divadla kontrastně hladkobradých dřevěných radnic. Ten pohled do čela malého sálu vážnosti nepřidal.

Víc než hodinu se řešila sranda srandou. Perla nejperlovatější - definice žánru konverzačky z hlavy Jiřího Hraše, citovaná radním Dušanem Zakopalem, zněla: "Skutečnost, kdy dáma leží pokryta mužem lze, pravda, stěží označiti za komedii konverzační, ba jeví se, že značně poměrně tento rámeček přesahuje!"

-sg-

Po(dotěky)

Pokud netrávíte večery v divadle a nevíte jak s nimi naložit, vezte, že v hasičárně se začíná již ve 20:00.

x x x

Sobotní večer měl navštívit generální sponzor Microrisc z Jičína. Po cestě jim však došel benzín. Peníze zřejmě utratili na podporu KDP a zůstali trčet na silnici. Oni pomohli Krakonošovi, ale sami se pomoci nedočkali. Krakonošovi totiž neekologický benzín smrdí. Nevděk světem vládne.

x x x

Chcete kráčet po stopách? - Hoši z Velké Bystřice si vyžádali zopakování turistické pouti Po stopách divadelních předků. Bude jim vyhověno a pokud se chce někdo přidat, ať přijde ve středu v 10:00 před Krakonoš, vyrazí se přesně.

x x x

Mezi nejlepší herecké výkony na letosním KDP se zřejmě zapíše kreace ing. Dalimila Bartoňe při uvádění hry Autostop. Mystifikace neznalosti spoluautora hry Václava Havla by jistě potěšila i samotného pana prezidenta.

x x x

Přestože hned na ráno u hlavního vchodu je pro vás připravena schránka v níž bychom rádi našli vaše příspěvky do Větrníku, každý den zeje prázdnou. To nemáte tužku?

1. 1901

Technology s.r.o.

vývoj a výroba elektroniky

✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕ ✕

KVALITA sponzoruje KVALITU

stavební firma

Tel/Fax 0432 94 459

stavebně montážní práce

[illegible]

pivo města krásných bláznů

banka pro život

[illegible]

GEMA

Telefon (0042-428) 417 111

Fax 417 701 .

Jiřina Malinková

Tel 0436/23501

Kvalita x rychlost x spolehlivost

Stránka na přidanou

Včera jsme opustili Theodorovu matku Voršilu. Neradi. Byla prý velice krásná, ale dnes se ještě k jedné ženské dostaneme.

Mladý Theodor Adalbert vystudoval v Praze gymnázium na Vinohradech, kde krátce před ním studoval i Jaroslav Hašek. V lednu 1912 matka Voršila umírá. T.R.Field se vydává na lodi do Anglie, kde zvládne perfektně angličtinu (i jiné jazyky). Po dvou letech se vrací a chce se věnovat filologii. Jenže své budoucí nevěstě Vilmě Křepinské koupí vinárnu Taverna na Malé Straně, ale sám je v ní spíše hostem než majitelem a výsledek dopadá podle toho. O osm let starší Vilmu si vezme za ženu, ale hned odjede s armádou do Uher. K této události připišme báseň ze sbírky Relativistický zádrhel (podtitul Neházejte berly tchyním - nechte je pajdat!)

Zblbnutí T.R.Fielda ze Zmoudření dona Dyka

Tragedie o dvou řádcích od Viktora Quijota (obsah celé hry pod čarou)

Když se dítě narodí,
pec prý spadne - krb ne;
na varhany se hodí
píšťaly - ty z vrb ne!

Neustálé soužení
stále lidi zdrbne,
z blbých lidí zmoudření
moudrý člověk zblbne.

(Opona se zvedá)

Sancho: Co tak kýcháte, done Quijote?

Don Quijote: Kýchám na Sanchu, chci radši Anču.

(Opona padá)

ZÍTŘEJŠÍ PROGRAM

9:00	rozborový seminář	malý sál
11:00	schůze PV	kuřárna
13:00	KPR	klubovna Větrov
13:00	klub režisérů SČDO	školní klubovna
13:20	loučení DS Krakonoš	malý sál
13:30	vítání DS Poběžovice	MěÚ
14:00	vítání DS Poběžovice	před divadlem
16:00	představení A. Jirásek DS Poběžovice: VOJNARKA	velký sál
19:30	představení A. Jirásek DS Poběžovice: VOJNARKA	velký sál
22:00	zasedání poroty	kuřárna
22:00	rozbor představení	půdička
22:30	společenský večer DS Poběžovice hudba Buka Buk hasičárna během podvečera příjezd DS Boleradice	

Větrník, zpravodaj 24. národní přehlídky vesnických divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim. Vydává přípravný výbor NP VDS. Redakce Alena Exnarová a Alexandr Gregar. Technické zpracování Ing. Josef Hejral/ Jana Pokorná Cena 2 Kčs